

Türkiye emsalsiz güzelliklere sahip

Christie's Müzayede Evi'nin başkan yardımcılardan Francis Russell, 30 yıl boyunca defalarca Türkiye'ye geldi, ülkemizi adım adım gezdi. Birikimlerini Türkiye'de Görülecek 123 Yer adıyla **kitaplaştırdı**

● MELTEM FIRATLI

Yıl 1986... Dünyaca ünlü Christie's Müzayede Evi'nin başkan yardımcılardan Francis Russell, bir üst yöneticinin meslektaşına yönelik haksız davranışına tanık olunca o yıllardaki işinden ayrılmaya kararı alır. Yeni bir işe başlamadan önce de seyahate çıkma planı yapar. Yaklaşmakta olan yılbaşı tatili için **Kitapları** karıştıran gideceği yeri de belirler. Gezgin Freya Stark'ın **Kitapları** sayesinde tanıştığı Türkiye'dir seçimi. Ağustos ayında çok sevdiği beyaz BMW otomobiliyle yola çıkar. Yol boyunca kamyonların sıklığı yolculuğun tahmininden uzun sürmesine neden olur. Ta ki bir başka BMW, otomobilini sollayana dek. Plaka numarasından Almanya'da oturduğu anlaşılan Türk sürücü, Russell'in gücünde olduğunu fark edip el hareketiyle kendisini takip etmesini söyler. Bu şekilde birlikte 500 kilometre yol alırlar.

Coco geç saatlerde Türkiye sınırına ulaştığında onu karşılayan görevlinin ilk sözü "Merhaba" olur. Edirne'de büyük ama gösterişsiz bir otel bulur ve geceyi burada geçirir. Ertesi sabah ezan sesiyle uyanan Russell'in Türkiye macerası da bu şekilde başlar. "Sinan'ın Edirne'deki camisi Osmanlı mimarisinin destansı döneminin doruğunu temsil eder ve ideal olan yol, İstanbul'un olağanüstü bir silsile oluşturan selatin camilerinin görülmesinden sonra gezilmesidir..." Russell'in Türkiye macerası tam 30 yıl boyunca devam eder.

Bu 30 yılın birikimini **Türkiye'de Görülecek 123 Yer/Özel Bir Büyük Tur** adlı rehber niteliğindeki kitaba aktaran Russell, bu kişisel seçkinde Türkiye'nin en görülme değer kentlerini, kasabalarını, köylerini ve anıtlarını zengin bilgilerle anlatıyor. Nurettin Elhüseyni'nin Türkçeye çevirdiği, **Yapı Kredi Yayınları** tarafından yayımlanan **Kitapta**ki ayrıntılar okuyucuda yazarla birlikte Türkiye'yi dolaşıyor muş hissi uyandırıyor. Halen Londra'da yaşayan Russell kitabıyla ilgili sorularımıza yanıtladı.

- Dünya üzerinde 195 ülke var. Neden Türkiye'yi seçtiniz?

- Türkiye de İtalya gibi birbirini takip eden farklı

medeniyetlerin izlerini günümüzde de görebileceğiniz ender ülkelerden biri. Biliyorsunuz İtalya üzerine de bir kitabım var. Ülkemiz ayrıca emsalsiz doğal güzelliklere sahip...

- Rotanızı çizerken öncelikleriniz neler oldu?

- Bu topraklarda yaşamış medeniyetlerin farklı yönlerini temsil eden duraklar içermesine özen gösterdim. Okuyucuya ülkemizdeki hazinelerin sürekli değişen evrenini göstermek istedim.

- 30 yıl uzun bir süre. Bir yandan da ülkedeki değişime tam kıllık etmek için de iyi bir fırsat. Bu değişiklikleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

- Kusursuz restorasyon çalışmalarını ve yeni yolların inşa edildiğini görmek güzel. Ama bir yandan da birçok yerde

sözde kontrol edilemeyen yapılaşma dikkat çekiyor. Buna kendi ülkemde ve İtalya'da da rastlıyorum.

- Anneniz Anne Russell'in da seyahatlerinizde eşlik ettiği oldu değil mi?

- Bir kez benimle İstanbul'a geldi, sonrasında benmiş, tek başına gemi turlarına katıldı. Türkiye onu da ilk görüşte büyüledi.

- Türkiye'nin karakteristik özellikleri nedir?

- Bu çok zor bir soru çünkü ülkenin

çok farklı yüzleri var. Ama insanların misafirperverliği karşısındaki minnettarlığımı söylemeden geçemeyeceğim.

- En çok nereyi sevdiniz?

- Birden çok favorim var. Antik şehirler söz konusu olduğunda Herakleia (Muğla) ile Selge (Antalya) arasında seçim yapmam neredeyse imkansız. Hasankeyf ise bence ülkemizdeki en sıhhi yer.

- Peki sizi hayal kırıklığına uğratan bir yer oldu mu?

- İzmir.

Francis Russell

Birkaç kelime yeter

Russell, Türkiye seyahatleri sırasında iletişim kurmakta zorluk yaşamadığını söylüyor: "Türklerin çoğu benden daha iyi bir dilbilimci. Ve her zaman geçeri olan bir gerçek var, o da eğer karşınızdaki ile iletişim kurmak istiyorsanız size birkaç kelime ve anlamlı vücut hareketleri yeterli oluyor."

İlkbahar ideal bir mevsim

- Türkiye'ye gezmek isteyenlere ne tavsiye edersiniz?

- En çok görmek istedikleri yerler üzerinde çalışılır. Kendi rotalarını çizmek istiyorsa harita seçimine dikkat etsinler. Ve acele hareket etmeyip seyahatin tadını çıkarırlar. Eger kendilerini kıldi

bir gezgin olarak görüyorlarsa onlar için ilkbahar ideal mevsim. Bu mevsimde açan çiçeklerle muhteşem manzaralara neden oluyor. Ayrıca yürümek de daha az meşakkatli oluyor. Ben kış ayından, kar yağarken Kapadokya'ya gitmeyi sevsem de turistik tatil yerlerini genelde es geçiyorum.